

Els Músics de Bremen

GUIA PEDAGÒGICA

Gran de Llivia, 63

25195 Lleida

Tel. 973 24 33 21

Mob. 639 31 29 30

E-mail: xipxap@xipxap.cat

Web: www.xipxap.cat

JUSTIFICACIÓ DE L'ELECCIÓ DE L'ESPECTACLE

Hem escollit aquest conte perquè creiem que pot ser un centre d'interès clau a l'hora de complementar la realització d'activitats incloses en la programació dels centres durant tot el curs, ja que simbolitzen valors a destacar tant a l'escola, com a la família, com a la societat en general; Valors com són l'amistat i el treball en equip i el seu paral·lelisme amb el tipus de vivències que tenen els nens i nenes a l'escola.

La música, com a nexa d'unió d'aquesta història, ens serveix per fer la presentació dels diferents personatges i per unir-los en un propòsit comú que és el de ser músics a la ciutat de Bremen; No sabem perquè els germans Grimm van escollir aquesta ciutat alemanya, però suposem que perquè ells eren alemanys i a Alemanya la música té un gran protagonisme.

PASSOS PREVIS

Donat que és una proposta teatral i de titelles adreçada als centres educatius que desenvolupen aquest tipus de treball des dels primers moments de l'aprenentatge dels nens i nenes, hem tingut cura de fer un conte que s'adeqüi a cada un dels grups als que vagi adreçat en cada representació i en base al cicle del procés educatiu on estigui situat el grup que serà el públic de l'espectacle.

- Hem confeccionat el text a la mesura de les edats dels nens i nenes de 1 a 6 anys, seguint l'assessorament d'un educador infantil, un educador musical, un psicòleg, un pedagog teatral i un especialista en psicomotricitat i logopèdia.
- Disseny i perfil dels personatges que han de contar la història a l'estil dels rondallaires manipuladors que utilitzen titelles, creant i potenciant vincles ja coneguts pels nens i nenes com són les relacions:
 - nen/a educador/-a
 - nen/a pare/mare
- Selecció i disseny dels elements per la posada en escena:

- Grafismes senzills i rodons
- D'elements coneguts i familiars. Les titelles són a base de blocs lògics, com els que juguen els infants.
- De manipulació no massa complexa

Es tracta de que els nens i nenes vegin i compreguin que el que tenen al davant són simples representacions dels elements del conte (animals) que són presentats i que canten cançons conegudes per ells, per així intentar evitar el factor por o temor i treballar el simbolisme i el joc escènic.

DISSENY DE L'ACTIVITAT I ORIENTACIÓ DIDÀCTICA

*** Treball previ per part de l'educador/a:**

I – Presentació dels elements i espais que formen part del conte i de l'espectacle proposat, i de tots aquells altres que puguin servir-los com a referent als nens i nenes:

- Granger
- Ruc
- Gos
- Gat
- Gall
- Lladre
- Bosc
- Poble
- Ciutat
- Músics

Fer-los relacionar aquests elements (i tots els que l'educador/a cregui convenients o necessaris segons el nivell del grup) amb altres que ja els siguin més quotidians:

- Els arbres del pati
- Les seves cases
- Granges que coneixen
- Vestuari dels grangers
- Vestuari dels lladres
- Animals que més ens agraden
- Animals domèstics

II - Presentació dels personatges representats per titelles del conte:

- Ruc
- Gos
- Gat
- Gall

A més de dos actors que en el paper de narradors conduiran el fil argumental del conte

Fer-los comprendre que aquests personatges no van existir, però que són els que formen part de la història que nosaltres els contarem.

Treballar amb les característiques físiques d'aquests personatges: Utilitzant la tècnica de les comparacions o assimilacions (això seria "com si..." o "igual que...")

III – Explicar el fet que vindran uns actors o rondallaires a explicar-los la història i el que això suposa a nivell relacional:

- El comportament
- La salutació
- El silenci
- L'atenció
- El respecte per la feina dels altres
- El respecte a l'atenció dels companys
- L'aplaudiment

*** Treball durant l'espectacle:**

Aquest serà un treball que duran a terme tant els rondallaires des del seu lloc davant dels nens i nenes explicant-los el conte, com els educadors/es al seu costat, fent de reforç a la història i amb el control dels nens i nenes:

- Salutacions:

- Hola
- Com esteu
- Adéu
- Salutació amb la mà

- Les normes per assistir a una representació:

- Tenir el cul quiet
- Tenir la boca tancada
- Tenir els ulls oberts
- Tenir les orelles atentes

- Fer silenci. Psicomotricitat

- Posem el dit dret al darrera de l'esquena
- El traiem i l'atensem als llavis
- I fem ssshhhh
- (Altres variants)

- Estar atents

- Posar la mà dreta a la vora de l'orella
- Posar la mà esquerra a damunt dels ulls

- El torn de paraules

- Ara parlen els rondallaires
- Ara intervenen els nens i nenes

- La participació dirigida o orientada pels actors

- Preguntar als nens i nenes
- Fer que imitin als diferents animals
- Fer que badallin i dormin
- Demanar-los que facin el soroll per espantar als lladres

- Psicomotricitat i coneixement del propi cos
 - o Com ens faria moure el vent si fóssim arbres
 - o Mimar la lletra de les cançons
 - o Fer pessigolles a les diferents parts del cos

*** Treball després de l'espectacle:**

- Procurar trobar punts de connexió amb els espais que ells coneixen, (els arbres del pati/ els arbres del bosc, la casa on ells viuen, les cases del poble, els estris quotidians...) i relacionar-los amb els que van veure a l'espectacle.
- Fer una avaluació posterior amb l'educador /-a
 - o Treball amb dibuixos i colors iguals que els que han pogut veure al conte
 - o Fitxes per pintar d'acord amb els titelles de la història

CONTINGUTS SELECCIONATS

- Àrea de descoberta d'un mateix:

- Incidim en el valor de l'amistat i el treball en equip.
- Mostrem com cada acte i decisió que prenen les persones té una conseqüència.
- La falta de respecte pels animals, com a incorreccions de comportament amb un seguit de conseqüències negatives.

- Àrea del llenguatge verbal:

En referència a les actituds, pel que fa a l'expressió i la comunicació destaquem:

- Actituds d'espera
- Actituds d'atenció
- Actituds d'interès
- Actituds d'iniciativa

(Aquests acaben de complementar les activitats psicomotrius que ja hem potenciat en el punt anterior, no només referits al llenguatge verbal, sinó també a les actituds corporals)

En referència a les habilitats, estratègies i hàbits, és a dir als procediments, fem especial incís en:

* La Comprensió:

- Atenció als diferents senyals comunicatius (gest i entonació)
- Reconeixement dels objectes.
- Associació amb experiències anteriors i amb situacions semblants o diferents.
- Comprensió del conte en la seva totalitat o en parts separades.

* L'expressió:

- Domini de les onomatopeies per reconèixer els diferents sons d'animals i fenòmens atmosfèrics (vent, pluja, trons...)
- La participació amb tots els companys i companyes del públic per reproduir els sons dels animals representats amb un objectiu comú, fer fora el lladre de la casa del bosc.
 - o Posar les orelles de ruc i fer el soroll del ruc
 - o Posar una cua de gos i fer el soroll del gos
 - o Posar uns bigotis de gat i fer el soroll del gat
 - o Posar una cresta de gall i fer el soroll del gat

- Explicació dels processos que tenen lloc en el conte des que s'emprèn un viatge fins que s'arriba al destí.
- Les aventures i desventures que ens poden passar mentre anem de viatge.

* La memorització:

- Evocació de les pròpies experiències (anant de viatge, amb els amics).
- Evocació d'informació mitjançant l'associació sensorial.
 - Com era el granger
 - Com era el ruc / gos / gat / gall

- De quin color eren els animals
- Quina roba duien els lladres ?

- Retenció i memorització d'informacions concretes.

- Què feien els animals a les seves cases?
- Què fan quan estan junts?
- Què estan fent els lladres a la casa del bosc?
- Com aconsegueixen fer marxar els lladres?

- Comprensió dels principals valors i contravalors que es tracten:

- L'amistat
- La unió
- Les conseqüències dels actes i decisions
- El treball en equip
- L'individualisme
- L'egoisme

- Àrea del llenguatge plàstic:

Es fa una especial incidència en la similitud i diferències:

- de color
- de forma
- de grandària

En la memòria visual:

- Com recorden els titelles, els objectes i personatges que han vist a l'espectacle.
- De quins colors eren? El treball amb els colors bàsics.
- Quines eren les formes dels animals? Les formes fàcils de reconèixer blocs lògics.
- Com eren les màscares dels personatges humans, el pagès i el lladre ?
- Quin tipus de complements portaven? Com eren els diferents barrets ?

- Àrea del llenguatge musical:

S'incideix en la repetició de melodies populars que puguin arribar amb facilitat al nen o nena (Cançons infantils tradicionals que normalment ja coneixen de l'escola) i que ens serveixen com a nexa per fer que els diferents protagonistes de la història es coneguin entre ells i com a centre d'interès del conte, ja que els quatre amics es dirigeixen a la ciutat de Bremen perquè volen ser músics de la banda municipal.

L'ús de les cançons conegudes fa que la mainada estigui molt més connectat amb la història, podent participar en cantar-les tots plegats, junt amb els altres nens i nenes i amb els seus pares i mares,

CANÇÓ DEL RUC

El ruquet valent
Porta carga, porta carga,
el ruquet valent,
porta carga i no se'n sent.
quant se'n sentirà,
la cargueta, la cargueta
quant se'n sentirà
la cargueta li caurà.

CANÇÓ PER NO PERDRE L'ALEGRIA

Jo sóc un pobre ma, me, mi, mo, músic de carrer,
Que sempre que jo pac, pec, pic, poc, puc toco el que sé.
D'un lloc a l'altre bas, bes, bis, bos, busco algun diner,
Si em feu callar jo em ma, me, mi, mo, mu, jo em moriré.

CANÇÓ DEL GOS

Sóc un gos, sóc un ca,
Sóc un perro, perro, perro
Sóc un ca, sóc un gos
Sóc un perro rabiós.

CANÇÓ DEL GAT

Un gat tenia una puça
A la panxa a la panxa
(Es van repetint diferents llocs on s'aniran fent pesigolles.)

CANÇÓ DEL GALL

Cada dia al dematí
Canta el gall quiquiriquí.
I la gent mig adormida
Es desperten de seguida.

CANÇÓ DEL GALL I LA GALLINA

El gall i la gallina
S'estaven al balcó,
La gallina s'adormia
I el gall li fa un petó
Dolent, dolent
Què dirà la gent ?
Que diguin el que vulguin
Que jo ja estic content.

OBJECTIUS REFERENCIALS

- Escoltar atentament la presentació que els rondallaires fan del conte que estan a punt d'explicar, captant les intencions comunicatives a través del gest i de l'entonació.
- Mostrar interès i atenció en les preguntes que fan els rondallaires, associant-les amb les experiències viscudes anteriorment.

- Respondre als requeriments que fan els rondallaires i les titelles en particular, emprant en les diferents frases les entonacions adequades a les intencions comunicatives (interrogativa, exclamativa, afirmativa, negativa...)
- Esperar el torn per parlar mentre parla un company i escoltar aquest amb interès.
- Esforçar-se per comunicar i recordar fets concrets relacionats amb les pròpies vivències en situacions puntuals o extraordinàries.
- Recordar informacions relacionant-les amb el context perceptiu o funcional.
- Sentir-se capaç de participar en l'espectacle si cal.
- Comparar les titelles i els seus colors i formes. Adonar-se dels canvis dels titelles i els propis
- Imitar mitjançant la veu, els moviments i les paraules, allò que fan les titelles i els actors...

PAUTES D'OBSERVACIÓ AVALUADORA

L'avaluació dels objectius referents a la memorització, es pot fer a través dels referents de l'espectacle. L'educador/a seleccionarà aquells fets, esdeveniments, coneixements o conceptes que han succeït o s'han treballat, com per exemple:

- Recordar detalls d'un personatge, d'un animal, d'un objecte...
- Recordar accions concretes
- Recordar les cançons
- Recordar alguna seqüència de la història
- Recordar els processos explicats
- Els colors de cada un dels animals
- L'ús dels blocs lògics

Per fer aquesta avaluació s'aprofitarà el dia que vinguin els rondallaires o els dies següents. En el primer cas, els rondallaires poden fer preguntes directes a cada nen o, en el segon cas, l'educador/-a els preguntarà a cada nen coses concretes de l'espectacle o de la història...

- Preveure que el nivell de resposta pot ser diferent, d'acord amb el nivell d'assimilació de l'espectacle.
- Les respostes dels nens s'anotaran per escrit a mode de fitxa, que sigui significativa d'aquests aspectes:
 - Nivell de recepció
 - Memorització
 - Comprensió
 - Expressió de la història
 - Actitud participativa
- L'educador/a també ha de fer una autoavaluació i comprovar si els objectius que es van definir prèviament han estat assolits o no.
- L'educador/a ha d'avaluar si les activitats que ha dissenyat són les adequades per treballar els continguts seleccionats i si aquestes són apropiats per al ritme dels treballs dels nens i nenes del seu centre.
- L'educador/a valorarà si les respostes dels nens s'adeqüen als tipus de preguntes que se'ls fa, sense prendre de vista la individualitat de cada nen, ni el seu nivell de rendiment.
- Recomanem que l'educador/a proposi un treball que tots els nens i nenes hagin de fer plegats, per acabar d'entendre el valor de l'amistat i el treball en equip per aconseguir coses més grans que a nivell individual.